

นิพนธ์ต้นฉบับ

การประเมินผลโครงการส่งเสริมสุขภาพช่องปากในเครือข่ายโรงเรียนเด็กไทยฟันดี ตำบลชะเนือ อำเภอมะเขม จังหวัตตาก

กิตติคุณ บัวบาน *

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลโครงการส่งเสริมสุขภาพช่องปากในเครือข่ายโรงเรียนเด็กไทย-ฟันดีตำบลชะเนือ อำเภอมะเขม จังหวัตตากใน 4 ด้านคือ บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินงาน และผลผลิต กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ประสานงานโครงการในระดับจังหวัดและอำเภอ 4 คน ผู้บริหารด้านการศึกษา 9 คน ครูอนามัยโรงเรียน 9 คน ครูประจำชั้นและครูอื่นๆ ในโรงเรียน 53 คน บุคลากรสาธารณสุขที่ร่วมดำเนินโครงการ 20 คน และนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 350 คน เก็บข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพด้วยการให้กลุ่มตัวอย่างอ่านแบบสอบถามและเขียนตอบเอง การทบทวนนโยบายที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพด้วยสถิติเชิงพรรณนาและวิเคราะห์เนื้อหา ตามลำดับ ในด้านบริบท มีความสอดคล้องระหว่างหลักการของโครงการกับนโยบายสาธารณสุขและนโยบายการศึกษา ส่วนเป้าหมายและกลยุทธ์ของโครงการมีความเหมาะสม ด้านปัจจัยนำเข้า ครูอนามัยมีประสบการณ์และความเข้าใจโครงการอย่างเพียงพอและผู้บริหารให้การสนับสนุน แต่ยังไม่เพียงพอในด้านจำนวนผู้ร่วมดำเนินการ ความรู้ของครูอนามัยเอง งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในโครงการ สำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีปัจจัยนำเข้าเพียงพอดำเนินโครงการ ด้านกระบวนการ สามารถดำเนินการได้ตามแผน มีการบริหารจัดการตามมาตรฐาน ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการแต่ยังขาดความต่อเนื่องในการกำกับติดตาม การประเมินด้านผลผลิตแสดงถึงประสิทธิผลของโครงการ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจด้านสุขภาพช่องปาก มีพฤติกรรมทันตสุขภาพที่พึงประสงค์ และสภาวะช่องปากอยู่ในระดับดี

คำสำคัญ: การส่งเสริมสุขภาพช่องปาก เครือข่ายโรงเรียนเด็กไทยฟันดี การประเมินผล นักเรียนประถมศึกษา

* โรงพยาบาลมะเขม อำเภอมะเขม จังหวัตตาก 63140

ติดต่อผู้นิพนธ์หลัก กิตติคุณ บัวบาน อีเมล: kkbuaaban@hotmail.com

Original article

Evaluation of the oral health promotion project in Tambon Khanejue Healthy Teeth Happy Life Network, Maeramat district, Tak province

Kittikhoon Buaban *

Abstract

The purpose of this study was to evaluate the oral health promotion project in Tambon Khanejue Healthy Teeth Happy Life Network, Maeramat district, Tak province, using CIPP model. Samples were 4 project coordinators, 9 school administrators, 9 health teachers, 53 class teachers and others, 20 public health staff and 350 grade 4-6 students. The data were collected by self-administered questionnaires, relevant policies review and indept interview. The quantitative and qualitative data were analysed by descriptive statistics and content analysis, respectively. As context evaluation, the project principles were conformed to public health and education policies. Goals and strategies of the project were appropriate. According to input evaluation, health teachers' experience and understanding were sufficient as well as support of school administrators but staff numbers, health teachers' knowledge, budget, and material were not adequate. Public health staff had sufficient input to perform the project. The process evaluation, planned activities and service were performed. The project was standardized administered and managed. Related personnel participated in project implementation but the monitoring was not continued. The product evaluation showed the effectiveness. Students' knowledge and understanding about oral health, desirable dental health behaviors, and oral health status were good.

Keywords: oral health promotion, Healthy Teeth Happy Life Network, evaluation, primary school student

* Maeramat hospital, Maeramat district, Tak province, 63140

Correspondence to Kittikhoon Buaban email: kkbuan@hotmail.com